

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Карасинское сельское поселение Аксубаевского муниципального района

423058 деревня Караса,
улица Кирова д.20
(84344) 4-7750 факс 4-7750
Эл.адрес Karas.Aks@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

Карасу Авылы муниципаль берәмлеге Аксубай муниципаль районы

423058 Карасу авылы,
Киров урамы, 20 йорт
(84344) 4-7750 факс 4-7750
Эл.адрес Karas.Aks@tatar.ru

КАРАР

23.11.2023 ел

№ 8

" 2016-2020 елларга Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы карасы авыл
җирлегендә мәдәниятне үстерү "турында
2019 елның 6 декабрендәге 18 номерлы
программасына үзгәрешләр керту

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»
2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998
елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан
Республикасы Аксубай муниципаль районы Карасу авыл җирлеге Уставына, Татарстан
Республикасы Аксубай муниципаль районы Карасу авыл җирлеге башкарма комитетына
таянып

Карар итә:

1. «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Карасу
авыл җирлегендә мәдәниятне үстерү» максатчан программасын муниципаль программага
кертергә

Карасу авыл җирлеге Башкарма комитетының 06.12 по 18 каары белән расланган.
2019 ел (үзгәрешләрне һәм каарларга өстәмәләрне исәпкә алып) тубәндәге үзгәрешләр :
программаның атамасында 2016-2020 саннарын 2016-2026 саннары белән
алыштырырга;

программа паспортында: «программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары»
юлларын тубәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016-2026еллар
"программаны финанслау күләме" дигән юлны тубәндәге редакциядә бәян итәргә:	
Программаны финанслау күләме	2016-2026 елларга Программаны финанслау күләме 6585,8 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел -420,0 мең сум 2017 ел -428,4 мең сум 2018 ел -429,4 мең сум 2019 ел 438,0 мең сум 2020 ел 439,0 мең сум 2021 ел 614,0 мең сум 2022 ел 641,0 мең сум 2023 ел 744,0 мең сум 2024 ел 799,0 мең сум

2025 ел 811,0 мәң сум
2026 ел 822,0 мәң сум
Искәрмә: программаны финанслау күләме
фаразлау характерында һәм бюджетларны
формалаштыруны исәпкә алып ел саен
төзәтергә тиеш
тиешле елга тиешле дәрәҗәдәге, шулай ук
чараларны финанслауга федераль һәм
республика бюджетыннан акча бүлеп бирү

2. Әлеге каарны Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга
<http://aksubaevotatar.ru> Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль района Карасу авыл
җирлегенең мәгълүмати стендларында да.
3. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үземдә калдырам.

Карасу авыл җирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

Р. Р. Фәхретдинов

Расланган

Карасу авыл жирлеге
Башкарма комитет житәкчесе
карасы белән 23.11.2023 ел. № 8

ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
**»2016-2026 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Карасу авыл
жирлегендә мәдәният үсеше"**

Карасу авылы.

Паспорт Программы

Программа исeme	"2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районының Карасу авыл жирлегендә мәдәният үсеше»
Программаның эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР, федераль законнар, ТР законнары, Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукий актлар нигезендә эшләнгән
Программаның муниципаль заказчысы - координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районаны Карасу авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районаны Карасу авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Карасу авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәтгәтләндөрү һәм яңаларын формалаштыру, мәдәният учреждениеләренең, кинематография сәнгатенең шәһәр халкы һәм кунаклары өчен жәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районаны Карасу авыл жирлеге территорииесендә яшәүче гражданнарның тормыш һәм тынычлык дәрәҗәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районаны Карасу авыл жирлегендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәту нигезендә арттыру
Программаның Бурычлары	1. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны нығыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; 3. Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түзөмсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру вакыты	2016-2026 еллар
Подпрограммалар	- «2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү» »2016-2026 елларга терроризм һәм экстремизмы профилактикалау"

Программаны финанслау күләме	<p>2016-2026 елларга Программаны финанслау күләме 6585,8 мең сум тәшкіл итә, шул исәптән:</p> <p>2016 ел -420,0 мең сум 2017 ел -428,4 мең сум 2018 ел -429,4 мең сум 2019 ел 438,0 мең сум 2020 ел 439,0 мең сум 2021 ел 614,0 мең сум 2022 ел 641,0 мең сум</p> <p>2023 ел -744,0 мең сум 2024 ел -799,0 мең сум 2025 ел 811,0 мең сум 2026 ел -822,0 мең сум</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характеристында һәм бюджетларны формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәжәдәге, шулай ук чарапарны финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирү</p>
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәлелеге курсәткечләре	<p>Программа чарапарын гамәлгә ашыру 2026 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <p>терле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; программа массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чарапарда катнашучыларның өлешен арттыру; сәнгать үзешчәнлегенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;</p> <p>торак пункт халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнәлдерелгән мәдәни акцияләр һәм програмmalар саны;</p> <p>дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым гражданнар белән уртак проектлар саны;</p> <p>торак пунктта Уяв чуваш халык бәйрәмен үткәру саны;</p> <p>террор һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түзөмсезлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жырлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хәрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыру;</p> <p>Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>

Программаның үтәлешиң контролъдә тотуны оештыру системасы	Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге Советы; Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге башкарма комитеты.
---	--

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенең гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзеге вакытта Аксубай муниципаль районының Карасу авыл жирлегендә 2 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе үз эшчәнлеген алып бара. Аксубай муниципаль районаны Карасу аывыл жирлегенең мәдәният объектларының гомуми чөлтәре: 1 гомуми кулланышта булган китапханә, 2 мәдәни-ял иту тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Карасу аывыл жирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2014 елда Карасу аывыл жирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә һәм үстерүгә 2014 елда жирлек бюджетыннан 766213 сум акча юнәлтелгән. Тармакта эшләүчеләр саны 4 кеше тәшкил итә. Күп кенә акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүлөр буенча, мәдәният учреждениеләренең хәзерге чөлтәре халыкның сорауларын тулысынча канәттәләндерми. Халыкны бәяләүдә житәрлек тәэмин итelməү беренче чиратта түбәндәгे проблемалар белән бәйле:

беренче чиратта түсіндуге просимынан; мәденият объектларын тиғез урнаштырмау, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "кабул итү чиге" н саклау;

мәденият учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең құламе һәм тәрләре гражданнарның сорауларына, ёстенлекләренә һәм көткәннәренә тулысынча туры килми;

төрле сәнгать жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткәрү, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база буларак куллану өчен югары дәрәҗәдәге эре заманча комплекслар дефициты

Мәдәният өлкәсендә булған проблемаларның жиңү механизмы

Проблеманың әтқөлөгі	Жиңү механизмы
Мәдәни-ял иту тәкъдимнәре гражданнарның сорауларының бөтен диапазонын да каптый алмай	Мәдәни-ял иту әшчәнлеге өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысуулларын керту
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасы житәрлек	Матди-техник базаны нығыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчаларны,

дәрәжәдә үсеш алмаган	дәүләтнеке булмаган структураларны жәлеп иту
Инвалидлар, тормыш эшчәнлеге чикләнгән кешеләр өчен мәдәният учреждениеләренең житәрлек дәрәжәдә булмавы	Мәдәният учреждениеләрен маңсус техника белән жиһазланаңыру, инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданнар өчен мәдәният учреждениеләрен җайлыштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар әшләү һәм кертү кирәклеге	Инновацион проектларга, ижади осталанәләргә грант ярдәме

Программаның максатларына ирешүгә йогынтысын киметү максатыннан куркынычларны көйләү һәм идарә иту чарапары

Программаны гамәлгә ашырганда куркынычларны анализлау һәм куркынычларны идарә итуне Программаның муниципаль заказчысы - координаторы Аксубай муниципаль районы Карасу авыл җирлеге башкарма комитеты башкара.

Иң җитди куркынычларга подпрограммаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертергә мөмкин. Финанс куркынычлары программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс куркынычын чикләү ысулы булып программа чарапарының финанс күрсәткечләрен һәм ирешкән нәтижәләргә бәйле рәвештә күрсәткечләрне ел саен төзәту тора. Аксубай муниципаль районы Карасу авыл җирлеге бюджетыннан Программа чарапарын финанслау житмәү куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлық өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион жәлеп итүчәнлеге механизминарын формалаштыру юлы белән башкарыла. Административ куркыныч программаны нәтижәсез идарә иту белән бәйле, ул подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысууллары булып:

программа чарапарының үтәлешен контролъдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыруны агымдагы идарә иту механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

Программа күрсәткечләренең (индикаторларының) үтәлешен өзлексез мониторинглау; халыкка мәгълүмат бирү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында мәгълүматны ачық бастырып чыгару.

Рисклар белән идарә иту буенча чарапар кабул иту программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижәләрен һәм аны гамәлгә ашыру срокларын тасвирлау

Программаның максаты 2016-2026 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте өстенлекләренә нигезләнә.

Аксубай муниципаль районының Карасу авыл җирлеген социаль-икътисадый үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәклө шартлар

тудыру белән беррәттән, әлгө программаның стратегик максаты-Аксубай муниципаль районның Карасу авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндөрү һәм яңаларын формалаштыру, авыл халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, сәнгать учреждениеләренең жәлеп итүчәнлеген арттыру. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә мәсьәләне ҳәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү;
Аксубай муниципаль района Карасу авыл жирлегендә халық сәнгать кәсепләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль района Карасу авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының саклануын һәм нәтижәле файдалануын тәэмин итү;

тәбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәҗәсен күздә тота, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле подпрограммаларда чагылдырылган.

"2016-2026 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү" подпрограммасы милли музыкаль традицияләрне саклау һәм үстерүне, заманча музыка сәнгатен үстерүне максат итеп куя. Жирлекнең муниципаль концерт оешмалары чөлтәренең бүгенге торышын, концерт учреждениеләренең 2026 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районаның Карасу авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмы профилактикалау» подпрограммасы террористик һәм экстремистик күренешләрнең барлық фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районаның Карасу авыл жирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хәрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати кинлек булдыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016- 2026 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль района Карасу авыл жирлеге бюджеты акчаларын куллануны күздә тота.

Программаны финанслауның гомуми күләме 6585,8 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2016 ел -42,0 мең сум

2017 ел -428,4 мең сум

2018 ел -429,4 мең сум

2019 ел -438,0 мең сум

2020 ел 439,0 мең сум

2021 ел -614,0 мең сум

2022 ел 641,0 мең сум

2023 ел -744,0 мең сум

2024 ел 799,0 мең сум

2025 ел 811,0 мең сум

2026 ел 822,0 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фаразлау характерында һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен коррекцияләнергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара эшчәнлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларны нәтижәле куллануын контролльдә тота. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа

чараларын башкаручылар белән төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актларына төгәл туры китереп башкарыла.

Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

Мәдәниятнең тәп үзенчәлеге шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, шәхесләрнең кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә куренә, бу ахыр чиктә жәмғыятынен эшчәнлекнең нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характеристикалык индикаторлар һәм цифрлы курсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шул ук вакытта конкрет Подпрограммалар үз нәтижәлелек курсәткечләрен үз эченә ала. Программаны һәм аның ярдәмчे программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләү муниципаль заказчы программаның координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаны тормышка ашыруның тәп социаль-икътисади эффекты Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге гражданнары тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, тиешлечә, Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсын гамәлгә ашыру өчен уңай иҗтимагый атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районы Карасу авыл жирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеге булганда бәтенлекне саклауга ярдәм итүче мәдәни киңлекнең бердәмлекен нығытуда;
ижәди эшчәнлек, халыкка тәкъдим ителгән мәдәни байлыкларның һәм мәдәнияттә һәм сәнгаттә мәгълүматның төрлелеге һәм ирешүчәнлеге өчен уңай шартлар тудыруда;
мәдәниятнең икътисади үсеше процессын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителгән дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз үрелеп бара. Кагыйдә буларак, бу бәйләнеш мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыklar эшчәнлекендә куренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасының формалашуы Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итү белән түрәндан-турсы бәйле. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә мәдәният үсеше проблемаларын хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм курсәткечләргә чынлыкта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

«2016-2026 елларга иисполнитель сәнгатенең клуб концерт оешмаларын үстерү» подпрограммасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	"2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгатен үстерү»
---------------------------------------	---

Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай районы Карасу авыл жирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, иҗади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; - халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру буенча эшчәнлекне гамәлгә ашыру; - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәрү 																																				
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Торак пунктның мәдәниятен, сәнгатен үстерү, тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>Планга ярашлы рәвештә массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм программа чараларын үткәру.</p> <p>Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру.</p> <p>Халыкта гражданлык үзенчәлеген формалаштыруны, иҗади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этник һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәэмин итүче "мәдәният" өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү</p>																																				
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге башкарма комитеты																																				
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге башкарма комитеты																																				
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2016-2026 еллар																																				
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаклары, шул исәптән еллар буенча:	<p>Финанслау чыганаклары булып Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге бюджеты акчалары тора</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="12">Чыгымнар (мен һум)</th> </tr> <tr> <th>всего</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>2020</th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>6585,8</td> <td>420</td> <td>428,4</td> <td>429,4</td> <td>438</td> <td>439 614</td> <td>641</td> <td></td> <td></td> <td>744 799 811 822</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Чыгымнар (мен һум)												всего	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	6585,8	420	428,4	429,4	438	439 614	641			744 799 811 822		
Чыгымнар (мен һум)																																					
всего	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026																										
6585,8	420	428,4	429,4	438	439 614	641			744 799 811 822																												
Жирле бюджет акчалары	6585,8 420 428,4 429,4 438 439 614 641 744 799 811 822																																				
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижәләре	<p>Төрле дәрәҗәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру;</p> <p>Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру;</p> <p>Программа массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру;</p> <p>Сәнгать үзешчәнлегенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;</p>																																				

I. подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенең гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Жәмғияттең хәзерге үсеш әтабының үзенчелеге булып, кешеләрнең рухи тормышын оештыручи факторларның берсе буларак, мәдәнияттең социаль роленең үсүе тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәжрибәсе буларак қына түгел, ә һәр кешенең ижатка сәләтен формалаштыручи, кешелекнең яшәшешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышының қыйыммәтләрен һәм формаларын саклау сәләте буларак та чыгыш ясый. Жәмғияттең мәдәни үсешенең кирәkle критерие булып кешенең ижади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын курсетү һәм үстерү өчен кирәkle шартлар булуы тора. Халықның мәдәни тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләрне хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программа-максатлы метод нигезендә хәл итү кирәклеге белән билгеләнә. Муниципаль подпрограмма чарапарын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән –бу мәдәниятне хәзерге шартларда Аксубай районы Карасу авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешенең ин мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Подпрограмма чарапарын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлық субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле куллануны тәэмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Торак пунктның мәдәниятен, сәнгатен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.
2. Планга ярашлы рәвештә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм программа чарапарын үткәрү.

ПРОГРАММАГА КЕРТЕЛГӘН ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Бу процессны камилләштерү буенча чарапар системасы:

- клуб, китапханә системасында халық белән эшләү буенча эшнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;
  - инновацион формаларны һәм ысуулларны үстерү;
  - районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү;
- мәдәни-ял итү чарапарын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

мәдәният өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, ысуулларын һәм чарапарын эшләү;

торак пунктның социаль-икътисади үсешендә кинрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;

халықның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;

Подпрограмма Паспорты

Аксубай муниципаль районының Карасу авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмы профилактикалау

Подпрограмманың исеме	«Аксубай муниципаль районының Карасу авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмы профилактикалау "(алга таба - Подпрограмма)
Подпрограмманы төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге башкарма комитеты
Подпрограмманың Максаты	Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданнарның тормыш һәм тынычлық дәрәҗәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тороу, Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлегендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә арттыру
Подпрограмманың Бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны нығыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түзөмсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән җәмәгатьчелек фикерен формалаштыру
Подпрограмманы гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016-2026 еллар
Подпрограмманы финанслау күләме һәм чыганаклары:	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге бюджеты акчаларын финанслауның гомуми күләме 22,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән 2016 ел -2,0 мең сум 2017 ел -2,0 мең сум 2018 ел -2,0 мең сум 2019 ел -2,0 мең сум 2020 ел -2,0 мең сум 2021 ел 2,0 мең сум 2022 ел 2,0 мең сум

	<p>2023 ел 2,0 мең сум</p> <p>2024 ел 2,0 мең сум</p> <p>2025 ел 2,0 мең сум</p> <p>2026 ел 2,0 мең сум</p> <p>Искәрмә: подпрограмманы финанслау күләме фаразлау харктерында һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны , шулай ук чараларны финанслауга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып ел саен төзәтелергә тиеш</p>
Подпрограмманы гамәлгә ашыруның көтөлгөн нәтижәләре	<p>Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру террор һәм экстремистик күренешләрнең барлық фактларына карата түзәмсезлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районы Карабасу авыл жирлеге территориясендә толерантлық, башка культураларга хәрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыру;</p> <p>Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын нығыту.</p>
Подпрограмманың үтәлешен контрольдә тотуны оештыру	<p>Подпрограмманы гамәлгә ашыруны контролльдә тотуны Аксубай муниципаль районы Карабасу авыл жирлеге Советы башкара.</p>

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Подпрограмманы эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, жәмгыятын һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрендәге Россия Федерациясендә терроризмга каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, динара мәнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләмәләр һәм яшьләрне патриотик тәрбияләү.

Хәзерге вакытта Аксубай районы Карабасу авыл жирлегендә төркәлмәгән бер православие дини оешмасы бар.

Иҗтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мәнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең тотрыклылығы, игелеклелеге, конструктив үзара хезмәттәшлеге һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңғы елларда дин тотучылар саны артты.

Шул ук вакытта подпрограмманы әзерләү һәм аны гамәлгә ашыру зарурлығы Татарстан Республикасында терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге заманча вәзгиятьнең киеренке булып калуы белән бәйле.

Терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә, ижтимагый хәрәкәтләр һәм барлық гражданнарның тырышлыкларын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәу Аксубай муниципаль районның Карасу авыл жирлеге алдында торган инкисекен проблемаларны террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәҗәсен күтәрүнөң уңай тенденцияләрен булдыру өлемешендә хәл итәргә мәмкинлек бирәчәк, нәтижәдә, гомуми иминлекне нығытуга турыдан-туры йогынты ясаячак.

III. Подпрограмма чаралары

«2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районның Карасу авыл жирлегендә терроризм һәм экстремизмы профилактикалау»

№ п/п	Чара исеме	Башкару вакыты	Башкаручы (килешү буенча)
1	Өстәмә чаралар күрү: авыл яшьләренең мәшгульлелеген тәэммин итү, ял итү һәм һәнәри белем алу өчен мәмкинлекләрнең киңәйтү; авыл яшьләренең ижтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2016-2026ел	Аксубай муниципаль района Карасу авыл жирлеге башкарма комитеты», Аксубай муниципаль района Башкарма комитетының мәдәният бүлеге " МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Яшүсмерләр арасында экстремизмы профилактикалау һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру өлкәсендә Республика программалар һәм проектлар конкурсында катнашу..	2016-2026ел	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, МКУ АМР мәдәният бүлеге, МКУ АМР мәгариф бүлеге
3	Дини берләшмәләрдә дин тотучыларга хезмәт вакытында дин тотуны формалаштыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук конфликтлыш ситуацияләрне хәл итүнең кабул итепмәслек ысуллары буларак терроризм һәм экстремизмын бәяләүне булдыруга ярдәм итүче системалы мәрәҗәгать башларга.	2016-2026ел	АЖ башлыгы
4	Басма һәм электрон ММЧ материалларына, уку-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга экспертиза үткәрүне	2016-2026ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районаны буенча бүлеге (килешү буенча)

	оештырырга.		
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2026ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча), Карасу авыл жирлеге башкарма комитеты
6	Жәмғияттә әхлакый сәламәтлекне нығыту, милләтара һәм конфессияара мәнәсәбәтләр, күпләп булган объектларның, халықның тормыш тәэмин итү объектларның террорчылыкка каршы сакланышы проблемалары буенча «түгәрәк ёстәлләр» үткәру.	2016-2026ел	МКУ «Мәгариф бүлеге, МКУ» Мәдәният бүлеге, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының ОДМС
7	Рәсми булмаган берләшмәләрне ачыклау буенча рейdlар.	2016-2026ел	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге(килешү буенча)
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләрне ачыклау өчен дини конфессияләр вәкилләре һәм милли диаспоралар вәкилләре белән әңгәмәләр үткәру	2016-2026ел	Аксубай районында Россия Федераль миграция хезмәтенең ТР буенча идарәсе бүлекчәсе(килешү буенча)
9	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта кешеләр күпләп булган биналарда гамәлләр буенча уку дәресләре үткәруне оештыру	2016-2026ел	Аксубай муниципаль районы Карасу авыл жирлеге башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча), ФДКУ 102 ПЧ ФПС ТР буенча (килешү буенча)
10	Экстремизмың теләсә нинди формаларның, бигрәк тә милләтара һәм динара дошманлыкны вәгазыләүчеләрнең, табигый куркыныч түрүнда аңлату буенча барлык типтагы белем бирү учреждениеләрендә сыйныф сәгатьләрен системалы үткәру	2016-2026ел	МКУ " Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, Аксубай муниципаль районы дини конфессияләре вәкилләре (килешү буенча), Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (килешү буенча)
11	Подпрограмма чарапарын мәгълүмати яктыртуны оештыру	ел дәвамында	"Сельская новь" газетасы редакциясе (килешү буенча), Карасу авыл жирлеге клубларында стендылар